

7. Ю.С.Філіпков Проблеми української системи освіти в контексті Європейської інтеграції // Ю.С.Філіпков// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/retrieve/19872/508630.pdf>

8. Т. Фіньков Огляд системи вищої освіти України // Фіньков Т./ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irf.ua/.../programs_edu_ep_333_ua_hegf

9. Інформація про національну систему вищої освіти України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.abiturient.in.ua/ua/osvita_ua

10. Концепція забезпечення якості вищої освіти в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

11. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nonstateedu.pp.ua/news-events/rouyasnenya-proektzakona.html>

Плескач К. С.

(наук. кер. доц. Пивоварська К. Б.)

*студентка V курсу природничого факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Україна є однією з найбільших за територією, чисельністю населення та економічним потенціалом держав Європи. Станом на 2013 рік населення України становило 45,5 мільйонів осіб. На території країни зосереджені величезні природні багатства, втім відсутність концептуальних підходів до забезпечення як національної безпеки в цілому, так і екологічної безпеки зокрема, негативно позначились на рівні збереження та примноження природних ресурсів і багатств нашої країни.

В основу формування екологічної політики України було покладено базовий принцип, згідно з яким екологічна безпека держави стала важливим елементом і складовою національної безпеки. Положення, що розвивають цей принцип, було закріплено Конституцією України» [1], низкою інших законів та підзаконних нормативно-правових актів.

Ст. 16 Конституції України проголошує, що екологічна безпека і екологічна рівновага на території України, збереження генофонду народу обов'язок держави [3,6]. Дуже важливими є ст. 49 та 50, які гарантують право кожній людині на охорону здоров'я, медичну допомогу, безпечне для життя і здоров'я природне середовище і, у випадку порушення цього права, компенсацію нанесеної шкоди. До речі це право, крім України проголошено в конституціях небагатьох держав Іспанії, Португалії, Польщі, Росії [3, с. 12].

Порядок здійснення державного контролю за охороною навколишнього природного середовища та використанням природних ресурсів визначається Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища». Його преамбула характеризує екологічну політику як «спрямовану на збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів» [2].

Державний контроль у галузі охорони навколишнього середовища здійснюється органами місцевого самоврядування, Міністерством екології та природних ресурсів України, його органами на місцях та іншими спеціально уповноваженими державними органами.

Система екологічного контролю складається з державної служби спостереження за станом навколишнього природного середовища (моніторинг), державного, виробничого, суспільного контролю. Моніторинг організується з метою спостереження за тим, що робиться у навколишньому природному середовищі: фізичними, хімічними, біологічними процесами, за рівнем забруднення атмосфери, повітря, ґрунтів, водяних об'єктів, наслідками його впливу на рослинний і тваринний світ, забезпечення зацікавлених організацій і населення поточною й екстреною інформацією про зміни у навколишньому природному середовищі, попередженнями і прогнозами цього стану.

Суть державного регулювання охорони навколишнього природного середовища визначається екологічною політикою держави, яка спрямовується на збереження безпечного для існування живої і неживої природи довкілля, на захист життя та здоров'я населення від негативного впливу забруднення навколишнього природного середовища, на досягнення гармонічної взаємодії суспільства і природи, на охорону, раціональне використання й відтворення природних ресурсів.

Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 р., затверджені Законом України від 21 грудня 2010 р., серед першопричин екологічних проблем України називають:

- успадковану структуру економіки з переважаючою часткою ресурсо- та енергоємних галузей, негативний вплив якої був посилений переходом до ринкових умов;
- зношеність основних фондів промислової і транспортної інфраструктури;
- існуючу систему державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, регулювання використання природних ресурсів, відсутність чіткого розмежування природоохоронних та господарських функцій;

- недостатню сформованість інститутів громадянського суспільства;
- недостатнє розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку;
- недотримання природоохоронного законодавства [4].

Сучасна екологічна ситуація в Україні залишається вкрай складною, навантаження на довкілля має тенденцію до зростання, а природоохоронні заходи держави ще не забезпечують повною мірою потреб суспільства в охороні довкілля через недостатньо розвинений механізм їх реалізації та недієвість державного контролю і нагляду за дотриманням природоохоронних вимог.

Отже, державний контроль у сфері охорони довкілля є важливою складовою національної екологічної політики, що являє собою комплекс засобів і заходів, спрямованих суспільством і державою на охорону та оздоровлення довкілля, ефективне поєднання природокористування і природоохорони та забезпечення нормальної життєдіяльності громадян. З метою оптимізації системи державного контролю у сфері охорони навколишнього середовища, перспективним, видається розробка і прийняття спеціального Закону України «Про екологічний контроль» та продовження практики створення в нашій державі спеціалізованих природоохоронних прокуратур на правах обласних з чітко визначеною компетенцією, діяльність яких поширюється на декілька регіонів

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25 червня 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Ветвицький Д. О. Розвиток державної екологічної політики України в умовах глобалізації. Дис. ... канд. юрид. наук: 25.00.02 / Дмитро Олександрович Ветвицький - Академія муніципального управління. - К., 2010. – 26 с.
4. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року. Затверджено Законом України від 21 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>